

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2016-12-31 Vaggeryds Kommun

Mars 2017

Pernilla Rehnberg, Tomislav Condric och Tobias Sandqvist

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning	2
Inledning	4
Granskningsresultat	6

Sammanfattning

Uppdrag och Bakgrund

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

Revisionsfråga

Är räkenskaperna rättvisande och är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

Underliggande revisionsfrågor:

- Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar. Innehåller dokumentet den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer?
- Granskning av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.
- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut? Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt de mål fullmäktige beslutat?
- Är balanskravet uppfyllt?

Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionssed för kommunal verksamhet
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Svar på revisionsfrågan

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller uppgifter som är väsentliga för att bedöma verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning. Vi bedömer räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

Vår bedömning är att resultatet i årsredovisningen inte fullt ut är förenligt med de verksamhetsrelaterade mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning. Vidare är vår bedömning att resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning.

Iakttagelser

Vid granskning av väsentliga resultatposter och balansposter har vi gjort följande noteringar:

- Nästintill samtliga nämnder inom Vaggeryds kommun visar i år på ett överskott mot budget.
- Årets resultat är 41,3 mkr, totalt justerat resultat enligt balanskravet är 37,4 mkr. Det lagstadgade balanskravet för 2016 är därmed uppfyllt. Föregående år var justerat resultat enligt balanskravet 6,4 mkr, vilket innebar att kommunen även uppfyllde balanskravet föregående år.
- I årsredovisningen redovisas de finansiella och verksamhetsmässiga målen samt en utvärdering av måluppfyllelse. Av totalt 13 mål är 5 mål uppfyllda, 3 mål inte uppfyllt och 5 mål är delvis uppfyllda. Vår övergripande bedömning är att resultatet i årsredovisningen inte fullt ut är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Rekommendationer

Vi har noterat att fullmäktige har antagit totalt 13 mål varav 5 mål är uppfyllda, 3 mål inte uppfyllt och att 5 mål är delvis uppfyllda. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ytterligare förbättra sin måluppfyllelse.

Kommunstyrelsen bör ta initiativ till att skapa tydligare konkreta mål och ha en tydlig strategi för hur de ska mätas och följas upp.

Vaggeryd den 12 april 2017

DELOITTE AB

Tomislav Condric
Revisor

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor

Inledning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunens årsredovisning per 2016-12-31.

Enligt lag om kommunal redovisning (KRL) ska en kommuns årsredovisning redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Rådet för kommunal redovisning (RKR), vars huvuduppgift är att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen. I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas. Enligt KRL och kommunallagen (KL) är det kommunstyrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

1. Uppdrag och bakgrund

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

1.1. Revisionsfråga

Är räkenskaperna rättvisande och är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

Underliggande revisionsfrågor:

- Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar. Innehåller dokumentet den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer?
- Granskning av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.
- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut? Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt de mål fullmäktige beslutat?
- Är balanskravet uppfyllt?

1.2. Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionsmed för kommunal verksamhet
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

1.3. Avgränsning

Granskningen omfattar genomgång av årsredovisningen med fokus på förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisningen, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, nothänvisningar samt sammanställd redovisning.

1.4. Metod

Revision har utförts i enlighet med god revisionsred i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Revisionen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska ett särskilt urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna.

I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningsresultat

2.1 Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar

Nedan presenteras vår granskning av årsredovisningen baserat på revisionskriterierna. För att tydliggöra huruvida Vaggeryds kommuns årsredovisning är i överensstämmelse med kommunallagen och lagen om kommunal redovisning finns nedan en tabell över ett antal lagkrav:

Tabell 1: Uppfyllelse mot KL och KRL

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Ska innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet	KRL 4 kap 1§	Ja
Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning	KRL 4 kap 1§ 1p	Ja
Upplysning om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut	KRL 4 kap 1§ 2p	Ja
Upplysning om kommunens förväntade utveckling	KRL 4 kap 1§ 3p	Ja, återfinns i nämndernas verksamhetsberättelser.
Väsentliga personalförhållanden och uppgift om sjukfrånvaro	KRL 4 kap 1§ 4p KRL 4 kap 1a§	Ja, återfinns i avsnittet "Personalredovisning".
Kommunens investeringsverksamhet	KRL 4 kap 2§	Ja, återfinns i avsnittet "Investeringsredovisning".
Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten	KRL 4 kap 3§	Ja, återfinns i avsnittet "Resultat- och balansräkning, kommunen"
Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras – balanskravet	KRL 4 kap 4§	Ja
Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts	KRL 4 kap 5§	Verksamhetsmål & finansiella mål Av totalt 13 mål är 5 mål uppfyllda, 3 mål inte uppfyllt och 5 mål är delvis uppfyllda.

Uppställningen av årsredovisningen bör överensstämma med resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning enligt årsredovisningen under det närmast föregående räkenskapsåret. Vidare bör årsredovisningen innehålla väsentliga nyckeltal och jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år. Motsvarande redovisningsprinciper bör också gälla. Väsentliga notupplysningar bör dessutom ingå i årsredovisningen.

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkning, kassaflödeanalys, noter och övriga finansiella analyser för kommunen överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen. Utfallet för rapportperioden avseende Vaggeryds kommun jämförs med utfallet för motsvarande period 2015. Uppställningsformerna överensstämmer med senaste årsredovisningen. Vissa övriga finansiella analyser har omarbetats för en ökad transparens för läsaren.

Årsredovisningen bör också omfatta både kommunen och kommunkoncernen. Årsredovisningen för Vaggeryds kommun innehåller en koncernredovisning för applicerbara delar.

Iakttagelse

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer.

2.2 Granskning av väsentliga resultat- och balansposter

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året. Balansräkningen ska enligt KRL 5:2 redovisa förvaltningens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Resultaträkning 2016 jämförelse mot föregående år

Nedan presenteras ett utdrag ur Vaggeryd kommuns resultaträkning för år 2016 och år 2015 vilka presenteras i årsredovisningen för respektive år.

Tabell 2: Utdrag ur kommunens resultaträkning år 2016 och år 2015

Nämnd/verksamhet (mkr)	Utfall 2016	Utfall 2015	Förändring, mkr	Förändring, %
Kommunfullmäktige	-0,8	-0,5	-0,3	60%
Revision	-0,7	-0,7	0	0%
Valnämnd	0	-0,2	0,2	-100%
Överförmyndarverksamhet	-1,3	-1	-0,3	30%
Kommunstyrelse	-45,7	-94,7	49	-52%
Miljö- och byggnämnd	-4,9	-5,9	1	-17%
Kultur- och fritidsnämnd	-29,2	-28,4	-0,8	3%
Elverksstyrelse	-2,6	4,4	-7	-159%
Barn- och utbildningsnämnd	-334,2	-327,7	-6,5	2%
Socialnämnd	-219	-227,9	8,9	-4%
Övriga poster som ej ingår i nämnderna ovan	-36,1	8,4	-44,5	-530%
Skatteintäkter	555,5	526,8	28,7	5%
Generella stadsbidrag och utjämning	158	149,1	8,9	6%
Finansiella intäkter och kostnader	2,3	3,2	-0,9	-28%
Årets resultat	41,3	4,9	36,4	743%

Vaggeryds kommun visar för år 2016 upp ett resultat om 41,3 mkr. I resultatet ingår engångsposter i form av reavinsten om 3,9 mkr.

De väsentligaste förklaringarna till årets resultat jämfört med föregående år är följande:

Kommunstyrelse/övriga poster som ej ingår i övriga nämnder

redovisas annorlunda jämfört med 2015. I årets redovisning har kommunstyrelsen särredovisat räddningstjänsten och den tekniska verksamheten varför fluktuationen är hög för båda kostnadsraderna. Sammantaget är nettoförändringen 4,5 mkr och är hänförlig till flera mindre förändringar inom kommunstyrelsens verksamheter.

Barn- och utbildningsnämndens nettokostnader har ökat med -6,5 mkr då elevunderlaget och personalens löneunderlag har ökat jämfört med föregående år.

Socialnämndens nettokostnader har minskat med +8,9 mkr och förklaras huvudsakligen av en större omorganisation inom ledningen samt vakanta tjänster inom de flesta verksamheterna.

Skatteintäkterna är ca +28,7 mkr högre jämfört med utfallet vid föregående år. Skatteintäkterna har ökat till följd av fler invånare i arbete samt att löneunderlaget har ökat jämfört med föregående år.

Generella statsbidrag är ca +8,9 mkr högre jämfört med utfallet vid föregående år. De generella statsbidragen har ökat till följd av fler invånare i riket och den proportionerliga andelen som kommunen har erhållit i samband med detta.

Iakttagelse och rekommendation

Vi noterar att kommunstyrelsen inte gör någon analys mot föregående år jämfört med årets utfall utan enbart mot budget. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att utföra analyser även mot föregående års utfall.

Jämförelse mot budget

Förutom i samband med årsbokslutet gör kommunstyrelsen en budgetuppföljning som rapporteras till kommunfullmäktige per april och delårsbokslutet. Uppföljningen av budgeten och budgetuppföljningsrapporterna under året bedöms vara ett viktigt styrinstrument i kommunen.

Nedan följer ett sammandrag av kommunens resultaträkning för år 2016 i jämförelse med budget.

Tabell 3: Utdrag ur kommunens resultaträkning och budget

Nämnd/verksamhet (mkr)	Utfall 2016	Budget 2016	Förändring, mkr
Revision	-0,67	-0,7	0,03
Valnämnd	-0,01	-0,02	0,01
Överförmyndarverksamhet	-1,31	-0,8	-0,51
Kommunstyrelse	-45,7	-50,7	5
Miljö- och byggnämnd	-4,9	-6	1,1
Kultur- och fritidsnämnd	-29,2	-29,8	0,6
Elverksstyrelse	2,6	2,9	-0,3
Barn- och utbildningsnämnd	-334,2	-341,1	6,9
Socialnämnd	-219	-234,7	15,7
Övriga poster som ej ingår i nämnderna ovan	-42,1	-43,5	1,38
Skatteintäkter	555,5	556,4	-0,9
Generella stadsbidrag och utjämning	158	153	5
Finansiella intäkter och kostnader	2,3	0	2,3
Årets resultat	41,31	5,00	36,31

Kommunstyrelsen visar ett överskott jämfört med budget om + 5 mkr. I raden kommunstyrelsen i tabellen ovan ingår flera verksamheter. Överskottet förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser. Generellt sett är den positiva avvikelsen mot budget till största del hänförlig till ökade bidrag från staten genom Migrationsverket och Arbetsförmedlingen om totalt + 9,7 mkr samtidigt som kostnaderna för köp av verksamhet av externa aktörer blivit -2,9 mkr högre. Resterande avvikelser om -1,8 mkr mot budget för kommunstyrelsen förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser.

Barn- och utbildningsnämnden visar ett positivt resultat mot budget om + 6,9 mkr. Överskottet förklaras till stor del av lägre personalkostnader, +5,9 mkr i relation till budget. Vidare har nämnden reducerat inköspriser på livsmedel varför kostnader för kost har sjunkit med + 1,6 mkr. Erhållna bidrag från staten har ökat med + 8,5 mkr medan kostnader för motsvarande verksamhet har ökat med -6,8 mkr. Nettoeffekten blir positivt resultat om + 1,7 mkr. Förskolan har haft ökade kostnader om - 2,9 mkr på grund av fler barn än budgeterat. Resterande avvikelser om + 0,6 mkr mot budget för barn- och utbildningsnämnden förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser.

Socialnämnden visar en positiv budgetavvikelse med + 15,7 mkr vilket motsvarar 7 %. Avvikelsen hänförs till flertalet olika verksamhetsgrenar inom nämnden. Störst avvikelse finns i HVB verksamheten ensamkommande barn som har en avvikelse på + 15,4 mkr. Avvikelsen beror på ökat statsbidrag via Migrationsverket för de 90 asylsökande ensamkommande barnen som kommunen har tagit emot. Ersättningen från staten överstiger de kostnader som kommunen har för hanteringen av den här typen av verksamhet. Resterande avvikelse mot budget förklaras av flertalet positiva och negativa avvikelser.

Iakttagelse och rekommendation

Vår analys av kommunens totala resultaträkning i relation till budget visar inte på några väsentliga oförklarade differenser.

Balansräkningen

Nedan följer ett sammandrag av kommunens balansräkningar vilka presenteras i årsredovisningen. Därefter följer en analys av väsentliga balansposter och fluktuationer.

Tabell 4: Balansräkning

Mkr	2016	2015
Mark, byggnader och anläggningar	522,3	502,9
Maskiner och inventarier	25,6	21,8
Exploateringsfastigheter	145,3	143,3
Aktier och andelar	30,7	22,9
Långfristiga fordringar	19,4	19,6
Värdepappersplaceringar	137,5	135,5
Förråd mm	1,9	1,8
Kortfristiga fordringar inkl. kundfordringar	87,7	63,5
Kassa och bank	0,7	0,8
Summa Tillgångar	971,1	912,1
Eget kapital	577,3	536
Avsättningar för pensionsförpliktelser	67,7	65
Övriga avsättningar	3,4	2,6
Långfristiga skulder	58,6	56,5
Kortfristiga skulder	264,1	252
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder	971,1	912,1

Materiella anläggningstillgångar

Samtliga anläggningstillgångar finns i anläggningsregistret i Agresso. Avskrivningar påbörjas när anläggningen tas i bruk i enlighet med god redovisningssed.

Som framgår av årsredovisningen har investeringar för den skattefinansierade och den affärsdrivande verksamheten genomförts med totalt ca 59,3 mkr vilket motsvarar 37 % av budgeterat anslag för perioden 2015-2018 (160 mkr). Vi har stickprovsgranskat nyanskaffningarna mot underlag. Vi har även stämt av anläggningstillgångarna mot kommunens anläggningsregister.

Mark, byggnader och tekniska anläggningar, 522,3 mkr (502,9 mkr)

Investeringar i byggnader, mark och tekniska anläggningar har gjorts om ca 60 mkr. Inga väsentliga utrangeringar eller försäljningar har gjorts under året. Planenliga avskrivningar har gjorts med ca 40,6 mkr.

Maskiner och inventarier, 25,6 mkr (21,8 mkr)

Maskiner och inventarier har anskaffats för ca 8,2 mkr. Inga väsentliga utrangeringar eller försäljningar har gjorts under året. Planenliga avskrivningar har gjorts med ca 4,4 mkr.

Exploateringsfastigheter, 145,3 mkr (143,3 mkr)

Investeringar i exploateringsfastigheter har gjorts om ca 4,6 mkr. Årets försäljningar uppgår till 2,6 mkr. Inga väsentliga utrangeringar har gjorts under året.

Iakttagelse

Vår slutsats efter genomförd granskning är att kommunen upprättar noterna för materiella anläggningstillgångar i enlighet med god redovisningssed och RKR 11:4.

Aktier och andelar

Vi har stämt av aktier och andelar mot underlag. Innehaven har ökat med 7,8 mkr jämfört med 2015. Ökningen hänförs till beslut från kommunfullmäktige att utöka medlemsinsatsen i Kommuninvest. Utökningen sker genom belastning av kommunens checkkredit.

Iakttagelse

Vi har i vår granskning inhämtat sammanträdesprotokoll för att styrka denna investering och inte noterat något som tyder på att aktier och andelar är upptagen till fel belopp.

Kortfristiga fordringar

Posten kortfristiga fordringar består av kundfordringar, förutbetalda kostnader, upplupna intäkter och momsfordran. Posten kundfordringar kommenteras nedan.

Socialförvaltningen, 3,5 mkr (11,6 mkr)

Fordran hos socialförvaltningen har minskat med 8,3 mkr vilket till största del beror på att under 2015 hade socialförvaltningen en stor post om en fordran på Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn på 9,3 mkr vilket inte fanns i år.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att fordran hos socialförvaltningen skulle vara upptagen till ett felaktigt värde.

Interimsfordringar 2015/16, 20,7 mkr (6,1 mkr)

Interimsfordringar har ökat med 14,6 mkr jämfört med föregående år vilket till största delen beror på en fordran mot Migrationsverket om 13,3 mkr. Fordran reglerades i januari 2017 då den inkom.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens interimsfordran skulle vara upptagen till ett felaktigt värde.

Kassa och bank

Posten består av banktillgodohavanden och kontokort som finns ute i verksamheten. Vi har stämt av tillgångarna mot engagemangsbesked erhållna från bank samt kassaintyg.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens kassa och bank inte skulle vara upptagen till ett korrekt belopp.

Eget Kapital

Kommunens egna kapital har ökat med ca 41,3 mkr. Denna förändring består av årets resultat om ca 41,3 mkr.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens egna kapital är felaktigt redovisat.

Avsättningar för pensioner

Kommunen har avsättningar för pensioner. Kommunen avsättningar för realiserade vinster och förluster i balansräkningen genom en avsättning till pensioner i årsredovisningen.

Vi har stämt av avsättningen för pensioner mot externa underlag.

Iakttagelse

Vi har i vår granskning noterat att kommunen skuldför samtliga realiserade vinster och förluster i värdepappersinnehaven. Detta avviker från redovisningen enligt god redovisningssed då eventuella realiserade vinster och förluster ska kostnads- respektive intäktsföras under innevarande år i resultaträkningen. Kommunen upplyser om avvikelsen i sina redovisningsprinciper samt kvantifierar hur avvikelsen påverkar kommunens resultaträkning.

Långfristiga skulder

Kommunen har långfristiga skulder till Kommuninvest om 50 mkr samt 8,6 mkr avseende anslutningsavgifter av vatten och avlopp. Posten långfristiga skulder har ökat med 2,1 mkr gentemot föregående år.

Iakttagelse

Vi har gjort en avstämning av posten mot underlag. Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens långfristiga skulder inte skulle vara upptagna till rätt belopp.

Kortfristiga skulder

Posten kortfristiga skulder består av leverantörsskulder, moms och särskilda punktskatter, personalens skatter och arbetsgivaravgifter, övriga kortfristiga skulder, semesterlöneskuld, löneskatt, upplupna räntekostnader, upplupna pensionskostnader, förutbetalda intäkter, övriga upplupna kostnader m.m.

Nedan följer en analys av väsentliga delar av kortfristiga skulder.

Leverantörsskulder, 72,4 mkr (57,4 mkr)

Kommunen stämmer varje dag av leverantörsreskontran mot huvudboken.

Vi har granskat kommunens avstämning mot huvudboken och kan konstatera att denna är gjord. I posten ingår leverantörsskuld till koncernföretag om ca 5,1 mkr.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något som indikerar ett felaktigt värde av leverantörsskuldena.

Personalrelaterade skulder, 57,6 mkr (53,4 mkr)

Vi har stämt av personalens skatter och arbetsgivaravgifter mot inlämnade deklarationer och semesterlöneskulden mot semesterlöneskuldlista. Posten har ökat med 4,2 mkr jämfört med föregående år.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att de personalrelaterade skulderna inte är rätt redovisade i bokslutet.

2.3 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen ska enligt KRL 8:2 innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens resultaträkning och resultaträkningarna för de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Redovisningen skall vidare innehålla en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens balansräkning och balansräkningar för de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Enligt rekommendation nr 8:1 från Rådet för kommunal redovisning är det god redovisningssed att inkludera en kassaflödesanalys.

Iakttagelse

Vi har granskat den sammanställda redovisningen och tillhörande tilläggsupplysningar utan anmärkning. Kommunens uppställning av den sammanställda redovisningen och är i enlighet med god redovisningssed. Vi anser att årsredovisningen uppfyller kraven enligt KRL.

2.4 Årsredovisningens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Enligt KRL 3:1 ska årsredovisningen redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Årsredovisningen innehåller resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys per affärsverksamhet.

Genom granskning och analyser presenterade under 2.2 har vi kontrollerat att årsredovisningen uppfyller kraven enligt KRL 3.

Iakttagelse

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller uppgifter som är väsentliga för att bedöma verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning. Vi bedömer räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

2.5 Måluppfyllelse

Kommuner och landsting skall för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. I planen skall anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Som underlag tjänar den finansiella redovisningen, det vill säga externredovisningen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner skall finansieras.

I samband med årsredovisningen görs en bedömning av hur verksamheterna bedrivs mot kravet om god ekonomisk hushållning. Bedömningen av årsredovisningen är en översiktlig granskning. Det huvudsakliga syftet är att ge ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten för att en god ekonomisk hushållning uppnås.

Är de verksamhetsrelaterade och finansiella målen uppfyllda?

Enligt KL skall det i årsredovisningen finnas en utvärdering av hur de uppsatta verksamhetsmålen uppfyllts. Kommunfullmäktige i Vaggeryd kommun har antagit tio övergripande mål för perioden 2015-2018.

Nedan följer en sammanställning av målen samt kommentarer om dess uppfyllnad.

Vaggeryd kommuns verksamhetsmål

- Kommunen ska vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i. Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas. Verksamheten på Skillingaryd skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser.
- Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen.
- Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen. Såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag.
- Miljöfrågorna ska vara en naturlig del av alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral.
- Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiker.
- Politiken ska präglas av ekonomisk styrka och budgetföljsamhet.
- Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.
- Kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen.
- Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen.
- Mångfalden i den kommunala verksamheten kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.

De verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige beslutat om kan inte på ett enkelt sätt mätas i nyckeltal och verksamhetsmått. Vid en genomläsning av nämndernas och bolagens måluppfyllelse är det svårt att få en uppfattning om målen är uppfyllda eller inte.

Utvärdering av måluppfyllelse görs både på en övergripande kommunal nivå samt att respektive nämnd och bolag själva gör en sammanvägd bedömning av sin redovisade måluppfyllelse. Redovisning av måluppfyllelsen sker på skalan; Genomfört – Påbörjat mer än 50%, – Påbörjat – Ej påbörjat. Deloitte har valt att kommentera i en samlad bild kategorierna "påbörjat mer än 50% och påbörjat" då det avser samma grad av måluppfyllelse.

	Antal mål	Antal uppnådda mål	Antal ej uppnådda mål	Antal delvis uppnådda mål	Antal ej mätbara mål
Kommunen	10	5	0	5	0
Deloitte	10	3	2	5	0

Enligt Deloitte är tre av målen uppfyllda i årsbokslutet 2016, två är ej uppnådda och fem är delvis uppnådda.

De mål som enligt Deloitte inte är uppnådda i bokslutet 2016 är;

- Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiker.
Deloitte's bedömning är att arbetet med att säkerställa måluppfyllelsen kan förbättras då det saknas tydliga tillvägagångssätt för hur man ska nå till det satta målet.
- Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.
Deloitte's bedömning är att målet kan ej anses vara uppfyllt då endast 89.3% av eleverna har lämnat skolan med godkända betyg

De mål som enligt Deloitte är delvis uppnådda i bokslutet 2016 är;

- Kommunen ska vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i. Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas. Verksamheten på Skillingaryd skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser.
- Miljöfrågorna ska vara en naturlig del av alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral.
- Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen.
- Mångfalden i den kommunala verksamheten kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.
- Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen.

lakttagelse

I årsredovisningen presenteras hur väl de tio övergripande målen har uppnåtts under året.

Vaggeryds kommun bedriver ett utvecklingsarbete som innebär att uppföljningen av verksamhetsmål som är av särskild betydelse för en god ekonomisk hushållning identifieras och förtydligas. Då 2 av 10 mål är uppfyllda i bokslutet 2016 enligt Deloitte bedömer vi att kommunen inte fullt ut bedriver verksamheten i linje med god ekonomisk hushållning. Flera av kommunens verksamhetsmål är skrivna på ett sätt som gör det svårt att mäta ifall de är uppfyllda, en rekommendation är att tydliggöra målen med mätbara faktorer för att nå måluppfyllelse.

Vaggeryd kommuns finansiella mål

Finansiella mål

I årsredovisningen ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning utvärderas. De finansiella målen ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Den finansiella redovisningen, d.v.s. externredovisningen utgör underlag. Ett exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav för att bibehålla nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras. Det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas.

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning för tre av fullmäktiges fyra finansiella mål. Målen har utgångspunkt i "Programbudget 2016" som fastställts av kommunfullmäktige (KF 2015-06-29, § 076). Två av målen har uppfyllts per årsbokslut. Ett mål har inte uppfyllts. Ett mål är ej mätbart per årsbokslut då det är kopplat till det investeringstak som ännu inte beslutats av fullmäktige.

För uppföljning av de mätbara finansiella målen se nedan tabell:

Finansiellt mål	Återkoppling till målen i årsredovisningen	Övergripande bedömning Deloitte
Kommunens ekonomi ska baseras på långsiktig god ekonomisk hushållning dvs. att nettokostnaders andel av de totala skatteintäkterna inte bör överstiga 98%	Totalt använde kommunen 94,5 procent av skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämningen till verksamheterna för 2016, vilket betyder att det finansiella målet är uppfyllt.	Målet anses vara uppfyllt per årsbokslutet för 2016.
Långsiktigt soliditetsmått sätts till 50% inklusive pensionsskuld.	Kortsiktigt, ett enskilt kalenderår bör soliditeten öka med minst 1 procentenhet. I bokslutet för 2016 ökade soliditeten från 32,0 till 35,6%, vilket innebär att den kortsiktiga delen om 1 procent årlig ökning är uppfyllt 2016.	Målet anses ej vara uppfyllt per årsbokslutet för 2016 då det är satt till 50 % inklusive pensionsskuld. Kommunen har gjort en egen bedömning på kort sikt men denna tolkning finns inte i beslutet av kommunfullmäktige.
I årsbokslutet bör även förväntningen av eget kapital kommenteras i förhållande till värdeminskningen under året.	Det egna kapitalet vid årets början uppgick till 536 mnkr. Inflationen år 2016 blev 1,3 procent, vilket medför ett eget kapital vid årets slut om 543 mnkr, givet att kapitalet ska behålla sitt reala värde. Utgående värde 2016-12-31 uppgick till 577,3 mnkr, vilket är högre än målsättningen.	Målet anses uppfyllt per årsbokslutet för 2016.

lakttagelse

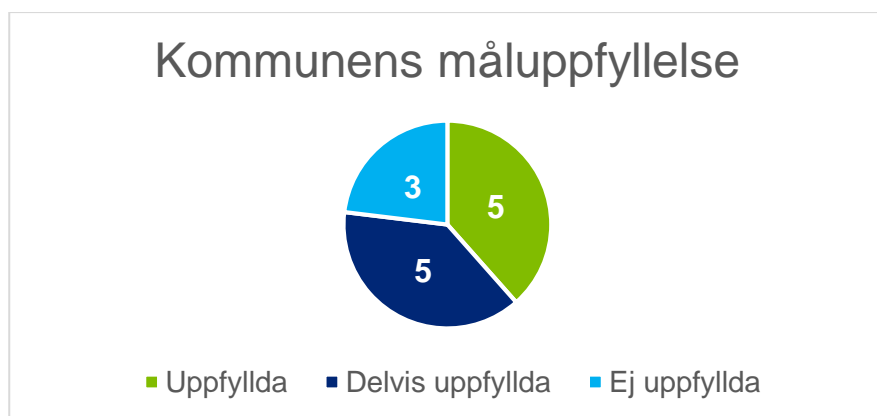
En utvärdering av samtliga av kommunfullmäktige fastställda finansiella mål för 2016 presenteras i årsredovisningen. Vår bedömning är att målen är relevanta för kommunens styrning. Vidare är ett mål ännu inte fastställt under redovisningsåret varför det inte är mätbart. Totalt har Vaggeryd kommun antagit fyra finansiella mål varav två mål är helt uppfyllt per 2016-12-31.

Sammanfattning av verksamhetsrelaterade och finansiella mål

lakttagelse

En utvärdering av Vaggeryd kommuns uppsatta mål visar att av totalt 13 mål är 5 mål uppfyllda, 3 mål inte uppfyllt och 5 delvis uppfyllda.

Vi anser att Vaggeryds kommun bör fortsätta med sitt arbete gällande verksamhetsmål. Kommunstyrelsen bör ta initiativ till att skapa tydligare konkreta mål och ha en tydlig strategi för hur de ska mätas och följas upp. Vi anser att kommunen bör vidareutveckla och konkretisera målen i syfte att utarbeta användbara styrinstrument. Vidare anser vi att kommunstyrelsen och nämnderna bör fortsätta förbättra sin måluppfyllelse.

2.6 Balanskravet

Vi har granskat att Vaggeryds kommun uppfyller balanskravet. Kommunen redovisar en balanskravsavstämning enligt kommunallagens krav i förvaltningsberättelsen under rubriken "Balanskravsutredning".

Det balanserade resultatet är enligt resultaträkningen ca + 41,3 mkr. Detta resultat har justerats med - 3,9 mkr avseende reavinster för försäljning av fastigheter. Justerat resultat för året uppgår då till + 37,4 mkr. Det lagstadgade balanskravet för 2016 är därmed uppfyllt. Föregående år redovisade kommunen en vinst om + 4,9 mkr och således var balanskravet uppfyllt även föregående år.

Deloitte.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 244,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2017 Deloitte AB